

Excursie Hornhuizen 18 september 2014

Aanleiding & achtergrond

Het kenniscentrum voor landbouw (VFL) uit Denemarken benaderde het Louis Bolk Instituut vanwege een excursie voor een groep Deense biologische akkerbouwers en adviseurs. De groep is geïnteresseerd in uitwisseling met de Nederlandse landbouwpraktijk. Daarom bezochten ze onder andere het biologische akkerbouwbedrijf van Harm en Erwin Westers in Hornhuizen.

Het bedrijf (zie ook <http://horaholm.nl/category/view/frontpage>) is ca. 117 ha, 10-40% slib. Harm schakelde in 2002 om van gangbaar naar bio. Met zijn zoon Erwin ontwikkelt hij een zo duurzaam mogelijk bedrijfssysteem. Dat doen ze door o.a.

- Niet-kerende grondbewerking
- GPS-rijpadensysteem
- Geen mest en kunstmest aan te voeren (!)
- Groenbemesters en maaimeststoffen in te zetten

Aandacht voor bodemkwaliteit neemt in de bedrijfsvoering een centrale plaats in.

Omdat voor deze thema's ook veel interesse is in het praktijknetwerk Bodemkwaliteit rendeert, en om extra mogelijkheden voor uitwisseling tussen Deense en Nederlandse agrariërs te scheppen, is de excursie ook georganiseerd voor de deelnemers van het praktijknetwerk Bodemkwaliteit rendeert. Dat bood gelegenheid voor internationale uitwisseling én een bedrijfsbezoek aan een bedrijf dat zeer experimenteel zoekende is naar mogelijkheden van een geheel gesloten bedrijfsvoering.

Programma

9:00 – 11:00 uur: bedrijfsbezoek mts. Westers, Dijksterweg 12, Hornhuizen

11:30-12:30 uur: lunch bij Wongema, Tammingastraat 58, Hornhuizen

Na ontvangst heeft Harm Westers een inleiding gegeven over zijn bedrijfsfilosofie en de praktijk. Centraal staat het idee dat stikstof en koolstof worden aangevoerd via (vlinderbloemige) gewassen en groenbemesters, en dat in de rijke Groningse klei voldoende van de overige mineralen zitten om gewassen te laten groeien. Niet-kerende grondbewerking, vaste rijpaden en diep-wortelende gewassen worden ingezet om een goede bodemstructuur te realiseren, zodat de aanwezige nutriënten goed kunnen worden opgenomen. Zo kan er zonder aanvoer van dierlijke mest geproduceerd kan worden. Deze vorm van “stockless farming”, zonder gebruik van dierlijke producten (en kunstmest), is in Nederland zeer zeldzaam en er is nog zeer weinig onderzoek gedaan naar de opbrengsten en de termijn waarop dit systeem kan blijven bestaan.

Na de inleiding leidden Erwin en Harm de groep rond langs verschillende percelen. Hierbij werden verschillende groenbemestermengsels getoond, en werd o.a. gediscussieerd over beworteling en het onderwerken van de groenbemesters.

Vooraf de thema's NKG en rijpadensysteem spraken de praktijknetwerkteelnemers aan, maar vanwege het mooie weer en de drukte met het oogsten was de opkomst vrij laag.

Communicatie

Van deze dag heeft een fotoverslag gestaan in nieuwsbrief 25 van de Bodemacademie, die verspreid wordt onder ruim 800 lezers en ook online te lezen is (<http://us4.campaign-archive1.com/?u=d653c8de397cf43b165988220&id=805d138a1b&e=dc56ba571e#fotobericht>). Ook is gedurende de excursie getwitterd over de bijeenkomst.